

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ

КАФЕДРА ГУМАНІТАРНИХ І СОЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

**СИЛАБУС
ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЕТИКА ДІЛОВОГО СПІЛКУВАННЯ»**

**Освітньо-професійна програма «Політологія»
Спеціальність – 052 Політологія
Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки
Освітній ступінь – бакалавр**

Розробник:

Ільченко Алла,

доцент кафедри гуманітарних і соціальних
дисциплін, к.пед.н., доцент

Гарант ОПП:

Приходько Сергій,

доцент кафедри гуманітарних і соціальних
дисциплін, к.політ.н., доцент

Полтава, 2020 р.

Назва навчальної дисципліни	Етика ділового спілкування <i>вибіркова фахова навчальна дисципліна</i>
Назва структурного підрозділу	кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Контактні дані розробників, залучених до викладання	Викладач: Ільченко Алла , к. пед. н., доцент, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін Контакти: ауд. 454, навчальний корпус № 4 e-mail: alla.ilchenko@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/ilchenko-alla-myhaylivna
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Спеціальність, спеціалізація	052 Політологія
Попередні умови для вивчення дисципліни	дисципліни, які передують її вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми: «Філософія», «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Історія та культура України», «Політична етика».

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти системи фундаментальних знань про теоретико-методологічні засади етики ділового спілкування, концептуальних основ етики ділових відносин, набуття навичок активної участі у цих процесах, виховання культури спілкування та взаємовідносин для майбутньої професійної діяльності.

Основні завдання навчальної дисципліни: вивчення філософсько-етичних, психолого-педагогічних основ ділового спілкування та ділових відносин, їх норм і правил, шляхів застосування в професійній діяльності; засвоєння системи способів, засобів, стратегій ділового спілкування та побудови ділових відносин, враховуючи психологічні та соціокультурні особливості співрозмовників; формування умінь будувати ділові відносини, проводити індивідуальні бесіди, колективні обговорення проблем, переговори, ділові прийоми, виступати перед аудиторією з дотриманням норм і правил гуманістичної етики.

Компетентності		Програмні результати
Загальні	фахові	
1. Розуміння особливостей культури ділового спілкування та ділових відносин, змісту та структури корпоративної етики. 2. Знання основоположних засад етики ділового спілкування та взаємовідносин. 3. Володіння вербальними та невербальними засобами спілкування.	1. Застосовувати ключові поняття, засоби, механізми етики ділового спілкування для побудови владно-політичних відносин.	1. Використовувати базові знання етики ділового спілкування та побудови ділових відносин в професійній діяльності та життєдіяльності загалом. 2. Спроможність проводити переговори, наради, збори, мітинги, дискусії, зустрічі, офіційні прийоми, застосовуючи знання етики ділового спілкування та взаємовідносин. 3. Використовувати основні засоби впливу на співрозмовника у процесі ділового спілкування.

4. Уміння аналізувати вчинки людини з точки зору мотивації.		4. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог етики ділового спілкування, корпоративної етики.
---	--	---

Програма навчальної дисципліни

- Тема 1. Спілкування як соціальний феномен.
- Тема 2. Вербальне та невербальне спілкування.
- Тема 3. Мистецтво правильно мислити і говорити. Уміння слухати.
- Тема 4. Ділове спілкування та його особливості.
- Тема 5. Форми обговорення ділових проблем.
- Тема 6. Ділові зустрічі та переговори.
- Тема 7. Взаєморозуміння та конфлікти у спілкуванні.
- Тема 8. Формальні та неформальні стосунки з колегами, підлеглими, керівниками.
- Тема 9. Службовий етикет: моральні принципи та засади.
- Тема 10. Особливості міжнародного спілкування.

Трудомісткість

- Загальна кількість годин – 120.
- Кількість кредитів – 4.
- Форма семестрового контролю – залік.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	н/п	с.р.
Тема 1. Спілкування як соціальний феномен.	12	2	2	-	-	18
Тема 2. Вербальне та невербальне спілкування.	12	2		-	-	
Тема 3. Мистецтво правильно мислити і говорити. Уміння слухати.	12	2	2	-	-	8
Тема 4. Ділове спілкування та його особливості.	12	2	2	-	-	8
Тема 5. Форми обговорення ділових проблем.	12	4	2	-	-	16
Тема 6. Ділові зустрічі та переговори.	12	2		-	-	
Тема 7. Взаєморозуміння та конфлікти у спілкуванні.	12	2	2	-	-	16
Тема 8. Формальні та неформальні стосунки з колегами, підлеглими, керівниками.	12	4		-	-	

Тема 9. Службовий етикет: моральні принципи та засади.	12	4	2	-	-	6
Тема 10. Особливості міжнародного спілкування .	12	2	2	-	-	8
Усього годин	120	26	14	-	-	80

Політика оцінювання

1. Академічна доброчесність: Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державної аграрної академії. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

2. Система оцінювання

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Максимальна кількість балів	Мінімальний пороговий рівень оцінок, балів	Форми оцінювання результатів навчання
1. Використовувати базові знання етики ділового спілкування та побудови ділових відносин в професійній діяльності та життєдіяльності загалом.	25	25	15	ведення конспекту; опитування, участь у дискусіях; виконання завдань
2. Спроможність проводити переговори, наради, збори, мітинги, дискусії, зустрічі, офіційні прийоми, застосовуючи знання етики ділового спілкування та взаємовідносин.	25	25	15	виконання тестових завдань; підготовка реферату, доповіді з мультимедійною
3. Використовувати основні засоби впливу на співрозмовника у процесі ділового спілкування.	25	25	15	презентацією
4. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог етики ділового спілкування, корпоративної етики.	25	25	15	
Разом	100	100	60	

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти						Разом
	Ведення конспекту	Опитування	Розв'язування тестів	Самостійна робота			
				Практичні завдання	Реферат	Презентація	
Тема 1. Спілкування як соціальний феномен.	2	-	9	3			5
Тема 2. Вербальне та невербальне спілкування.	2	5		-			7
Тема 3. Мистецтво правильно мислити і говорити. Уміння слухати.	2	5		3			10
Тема 4. Ділове спілкування та його особливості.	2	5		-			7
Тема 5. Форми обговорення ділових проблем.	2	-		3			5
Тема 6. Ділові зустрічі та переговори.	2	5		3			10
Тема 7. Взаєморозуміння та конфлікти у спілкуванні.	2	-		3			5
Тема 8. Формальні та неформальні стосунки з колегами, підлеглими, керівниками.	2	5		-			7
Тема 9. Службовий етикет: моральні принципи та засади.	2	5		3			10
Тема 10. Особливості міжнародного спілкування.	2	-		3			14
Реферат, презентація	-	-	-	-	10	10	20
Разом	20	30	9	21	10	10	100

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Гах Й.М. Етика ділового спілкування : навчальний посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2005. 160 с.
2. Гриценко Т.Б., Гриценко С.П., Іщенко Т.Д., Мельничук Т.Ф., Чуприк Н.В., Анохіна А.П. Етика ділового спілкування. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 344 с.
3. Зусін В.Я. Етика та етикет ділового спілкування : навчальний посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2005. 224 с.
4. Лесько О.Й., Прищак М.Д., Залюбівська О.Б., Рузакова Г.Г. Етика ділових стосунків : навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, 2011. 310 с.
5. Пантелюк М.І., Маруніч І.І., Гайдаєнко І.В. Ділове спілкування та культура мовлення. К. : ЦУЛ, 2020. 224 с.

6. Чмут Т.К., Чайка Т.Л. Етика ділового спілкування : навчальний посібник. Чернігів : Вид-во Знання, 2007. 204 с.

Допоміжні

1. Галушко В. П. Діловий протокол та ведення переговорів. Вінниця Нова книга, 2002. 223 с.
2. Палеха Ю.І. Етика ділових відносин. К. : Кондор, 2008. 356 с
3. Ділові контакти з іноземними партнерами : Навч-практ. посіб. для бізнесмена / Уклад. Ю.І. Палеха. К. : Вид-во Європейського ун-та, 2004. 283 с.
4. Етика ділового спілкування : курс лекцій. / Т.К. Чайка, М.П. Лукашевич, І.Б. Осечинська. К.: Вид. МАУП, 1999. 208 с.
5. Етика та психологія ділових відносин : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Під ред. Т.Е. Андреевої. Х. : Бурун Книга, 2004. 143 с.
6. Загнітко А.П., Данилюк І.Г. Українське ділове мовлення : професійне і непрофесійне спілкування. Донецьк : ТОВ ВКФ «БАО», 2004. 480 с.
7. Зубенко Л.Г., Немцов В.Д. Культура ділового спілкування : навч. посіб. К. : «Ексоб», 2002. 200 с.
8. Кукушкин В.С. Деловой этикет: учеб. пособ. для студ, обуч. по спец. «Менеджмент», «Социальная работа», «Референт-переводчик». М.; Ростов н/Д. : Издательский центр «Март», 2003. 223 с.
9. Лозовой Р.О. Культура особистості та етикет: посіб. / В.О. Лозовой, О.В. Уманець, М.Б. Ценко. Х. : Регіон-інформ, 2004. 112 с.
10. Малахов В. Етика спілкування : навчальний посібник. К. : Либідь, 2006. 400 с.
11. Мова і міжкультурна комунікація : теорія та практика : колективна монографія / за наук. ред. Н. Сизоненко. К. : Вид-во Ліра-К, 2020. 256 с.
12. Палеха Ю. І. Ділова етика : навч. посіб.. 4-те вид. К. : Вид-во Європейського ун-ту, 2002. 181 с.
13. Потелло Н.Я., Скиртач Г.Е. Українське ділове мовлення і спілкування : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К. : МАУП, 2003. 440 с.
14. Психология и этика делового общения : учебник для вузов / Под. ред. проф. В.Н. Лавриненко. 4-е изд. М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2003. 415 с.
15. Кубрак О.В. Етика ділового повсякденного спілкування. Суми : ВТД «Університетська книга», 2002. 208 с.
16. Кузнецов И.Н. Современный этикет. М. : Дашков и К, 2004. 496 с.
17. Чмут Т.К., Чайка Т.Л. Етика ділового спілкування : навчальний посібник. 3-є вид., стереотипне. К. : Вікар, 2003. 223 с.

Інформаційні ресурси

1. Етика ділового спілкування : / за редакцією Т.Б. Гриценко, Т.Д. Іщенко, Т.Ф. Мельничук / навч. посібник. К. : Центр учбової літератури, 2007. 344 с. URL: http://www.cul.com.ua/preview/Etika_dilovogo_spilk_Gricenko.pdf
2. Ільченко А.М. теоретичні аспекти комунікативної компетентності здобувачів вищої освіти в сучасній науковій парадигмі. *Мова і міжкультурна комунікація : теорія та практика* : колективна монографія / за наук. ред. Н. Сизоненко. К. : Вид-во Ліра-К, 2020. С.198–204. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/8113/1/%D0%86%D0%BB%D1%8C%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%90.%D0%9C.%20%D0%9C%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F%20%D0%9C%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D1%96%20%D0%9C%D1%96%D0%B6%D0%BA%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%D1%83%D1%80%D0%BD%D0%B0%20%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D1%83%D0%B3%D1%96%D0%BA%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F.pdf>
3. Палеха Ю. І. Етика ділових відносин : навч. посіб. К. : Кондор, 2007. 359 с. URL : http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/KNIGI/KONDOR1/CD/ETUKA_DV.pdf
4. Етика ділового спілкування : навч. посібник / за ред. Т.Б. Гриценко, Т.Д. Іщенко, Т.Ф. Мельничук. К. : Центр учбової літератури, 2007. 344 с. URL: http://www.cul.com.ua/preview/Etika_dilovogo_spilk_Gricenko.pdf
5. Чмут Т.К., Чайка Т.Л. Етика ділового спілкування : навчальний посібник. 3-є вид., стереотипне. К. : Вікар, 2003. 223 с. URL : <https://subject.com.ua/pdf/38.pdf>